

Zelenda, J.: Vietnamská okupace Kambodže 1979 – 1989: příčiny, průběh, důsledky. Bakalářská práce, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav Dálného východu, Praha 2011.

Posudek

Práce si vytyčila za cíl analyzovat příčiny, průběh a důsledky vietnamské okupace Kambodže v letech 1979 – 1989.

Autor v první části analyzuje příčiny, jež k samotné okupaci vedly. V této části jde ve své analýze hlouběji za pouhé bezprostřední impulsy, ale snaží se problém analyzovat i pod prizmatem hlubších resentimentů, jež ovlivňují vztahy Kambodžanů a Vietnamců po staletí. Úspěšně komparuje indianizované kambodžské prostředí a sinizované vietnamské prostředí. Vzájemné kulturní rozdílnosti identifikuje jako jeden faktorů, jež spory mezi oběma národy umocňovaly. Nutno ovšem poznamenat, že vztah těchto prostředí nebyl černobílý, ale existovalo zde mnoho průniků. Není rovněž možné ho absolutizovat. Příznačné je i to, že celá řada podobných problémů nacionálního charakteru existovala a existuje i mezi Kambodžany a Thajci, i když se jedná kulturně více spřízněná prostředí. Rovněž nelze než nesouhlasit s tvrzením, že Vietnamci mají na rozdíl od Kambodžanů tradičně silné národní uvědomění – Kambodžané toto národní uvědomění mají také (někdy až přílišné) a jeho kořeny sahají hluboko do kambodžské minulosti.

Významné, a v práci dobře popsány jsou vzájemné historické resentimenty, které jsou dodnes, jak ve vietnamském, tak i v kambodžském prostředí velice silné a nadále významně ovlivňují vztahy mezi příslušníky obou národů. To platí i o skálopevném přesvědčení o kulturní výlučnosti a „civilizačním poslání“ v regionu, které nalézáme na obou stranách. Pozdější snahy Vietnamu o dominanci v Kambodži, včetně dominance kulturní, a naopak snahy Kambodže o opětovné ovládnutí starých khmerských území v deltě Mekongu tyto antagonismy dále posilovaly. Autor v této souvislosti správně zmiňuje i siamský faktor, který tyto vietnamsko-kambožské rozpory často rozměňoval.

Další okruh příčin zahrnuje bezprostřední příčiny vietnamské invaze. Autor identifikuje nevyvážené vztahy vietnamského a kambodžského komunistického hnutí. Tuto nevyváženost a rozdílnou vývojovou dynamiku by bylo vhodné vztáhnout i na kambodžské a vietnamské národně - emancipační hnutí jako takové. Právě z nich pozdější nacionální rozdílnosti v řadách indočínských komunistů pramenily.

Druhou část práce autor věnuje průběhu a následkům vietnamské invaze do Kambodže. Rozhodně přínosná je diskuse o skutečných cílech vietnamské invaze, zejména v jejích počátcích. Tato otázka zůstává dodnes poměrně nevyjasněná a je zejména v západní

odborné literatuře často rozdílně interpretována. Poněkud stranou zůstaly mezinárodně – politické impulsy, které k invazi vedly.

Další část práce je věnována důsledkům invaze. Její nosná témata – budování Kampučské lidové republiky jako státu, ideologie, problém opozice a občanské války, mírová jednání a mise UNTAC jsou zpracována sice stručně, ale výstižně. Větší prostor by si zasloužily současné vietnamsko-kambodžské vztahy, které okupace silně ovlivnila a jež v současnosti procházejí komplikovaným vývojem.

Celkově je možné konstatovat, že autorovi se jeho záměr popsat a analyzovat vietnamskou okupaci Kambodže v letech 1979 – 1989 podařil.

Negativem práce je její určitá disproportion, kdy je neúměrně velký prostor věnován kulturním aj. příčinám invaze, respektive tradičním vietnamsko-kambodžským rozporům, a naopak vlastní průběh a následky invaze jsou interpretovány na podstatně menším prostoru. Autor se v tomto ohledu na počátku příliš „rozmáchl“. Práce pak vyvolává dojem spíše historického popisu bolavých míst kambodžsko-vietnamských vztahů od počátku po současnost, nežli analýzy vietnamské invaze a jejích dopadů.

Pozitivem je autorova snaha o vlastní originální interpretaci a analýzu daných historických událostí. Přínosem je i využívání jak západních, tak vietnamských materiálů. Se zdroji autor zodpovědně pracuje.

I přes výše zmiňované výhrady považuji práci J. Zelendy za kvalitní a přínosnou a jako takovou ji **DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ**.

Protože pozitiva práce jednoznačně převládají nad jejími negativy, doporučuji ji ohodnotit známkou **VÝBORNÁ**.

V Praze 7. 2. 2001

PhDr. Miroslav Nožina, Ph.D.

